

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a korábban dr. Rozgonyi Balázs ügyvéd, jelenleg pedig dr. Zárai Aranka ügyvéd által képviselt felperesnek, a Lázár Zsigmond Ügyvédi Iroda; dr. Lázár Zsigmond ügyvéd által képviselt I - III. rendű alperesek ellen, szerződés érvénytelenségének és hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2010. június 21. napján meghozott, 23.P.28.020/2007/42. számú ítélete ellen, a felperes részéről, 43. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Megállapítja, hogy az állam viseli az általa előlegezett 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Pest Megyei Bíróság a korábban folyamatban volt 10.P.20.248/2004. számú perben meghozott 21. sorszámú ítéletével arra kötelezte az I. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt, - a 2000. augusztus 14. napján létrejött kölcsönszerződés alapján felvett pénzösszeg visszafizetése jogcímén - 5.600.000 Ft tőkét, valamint ennek 2001. augusztus 14-től a kifizetésig járó, törvényes mértékű kamatát. Döntését a Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.555/2006/5. számú ítéletével a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a késedelmi kamat mértékét pedig pontosította. A felperes kezdeményezésére, F. G. önálló bíróság végrehajtó előtt, 83.V.87/2007/23. szám alatt, az I. rendű alperes ellen indult végrehajtási eljárás, amelyben a foganatosított végrehajtási cselekmények azért nem vezettek eredményre, mert az adós végrehajtás alá vonható vagyonnal nem rendelkezett.

A felperes keresetében előadta, hogy a kölcsönszerződés megkötése, valamint a visszafizetés esedékessé válása idején az I-II. rendű alperesek tulajdonában állt a

...i ... helyrajzi számú, ... szám alatti házasingatlan. Az I-II. rendű alperesek a 2002. október 16. napján kelt tartási szerződéssel ezen ingatlan tulajdonjogát gyermekükre, a III. rendű alperesre ruházták, akinek tulajdonjogát a földhivatal az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezte. Ezt követően a III. rendű alperes az ingatlant megterhelte, melynek alapján arra jelzálogjogot, valamint végrehajtási jogot jegyzetek be. A felperes ezek jogosultjaival szemben az elsőfokú eljárás korábbi szakaszában tűrésre irányuló kereseti kérelmet terjesztett elő, amelytől azonban a 2010. május 10. napján megtartott tárgyaláson elállt, és ezért velük szemben az elsőfokú bíróság a pert megszüntette. Ezután a felperes módosított végső kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg az alperesek között 2002. október 16. napján létrejött tartási szerződés fedezetelvonó jellegét és annak a felperessel szembeni hatálytalanságát, valamint kötelezze őket annak tűrésére, hogy az ingatlanból a felperes 5.600.000 Ft tőke és járulékai erejéig kielégítést keressen.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását indítványozták. Védekezésükben nem tették vitássá a tartási szerződés megkötésének tényét, azonban tagadták annak fedezetelvonó jellegét.

Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező részében megállapította, hogy az alperesek között 2002. október 16. napján létrejött tartási szerződés a felperessel szemben hatálytalan, egyben kötelezte az I. és III. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy az ingatlanból a felperes 5.600.000 Ft tőke és annak járulékai erejéig kielégítést keressen. A II. rendű alperest mindezek tűrésére kötelezte és rendelkezett a perköltség viseléséről, valamint a kereseti illeték térítéséről is. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A lefolytatott bizonyítási eljárás adatai, különösen a felperes által becsolt okirati bizonyítékok alapján igazoltnak látta, hogy az I-II. rendű alperesek a 2002. október 16. napján kelt tartási szerződéssel azt az egyetlen ingatlanukat ruházták át, amely a felperes korábban keletkezett követelésének kielégítése szempontjából egyáltalán számba jöhet. Tekintettel arra, hogy az átruházás kedvezményezettje az I-II. rendű alperesek gyermeke, a III. rendű alperes volt, a jogügylet olyan hozzátartozók között jött létre, akik között a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kellett. Rámutatott, hogy a perben az alperesek ennek ellenkezőjét és a tartási szerződés valódi funkcióját bizonyítani nem tudták. Ebből az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes javára megvalósultak a fedezetelvonó szerződésnek a Ptk. 203. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott feltételei, amelynek jogkövetkezményeként a tartási szerződés a felperessel szemben hatálytalanná vált és beállt az alpereseknek a rendelkező részben írt tűrés kötelezettsége.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben azt sérelmezte, hogy a rendelkező részben foglalt tűrésre kötelezés a hitelezői érdekeit kellő mértékben nem szolgálja, mert annak érvényesítését megakadályozza az ingatlan tulajdoni lapjára III/8. és III/10. sorszám alatt bejegyzett jelzálogjog, illetőleg végrehajtási jog. Ennek következtében, pernyertessége ellenére, az esetleges árverés útján befolyó vételár nem őt, hanem az említett jogosultakat illeti majd meg. Fellebbezését a 15

napos határidő eltelte után kiegészítette azzal, hogy álláspontja szerint a 2002. október 16-i tartási szerződés jogszabályba ütközik és semmis, mivel annak megterhelése során bűncselekmények valósultak meg. Elismerte, hogy az érvénytelenségi keresettől, valamint a jelzálogjog és végrehajtási jog jogosultjaival szemben előterjesztett kérelemtől elállt, s e körben az elsőfokú bíróság a pert megszüntette, mely kérelmek a fellebbezési eljárásban ismételtlen nem terjeszthetők elő. Indítványozta ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Sérrelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 8. §-ában előírt kötelezettségeinek és a pertárgy értékéről sem adott megfelelő tájékoztatást, valamint a tartási szerződéssel kapcsolatban tényállást sem állapított meg.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel érintett körben a tényállást helyesen állapította meg és abból mindenben helytálló jogi következtetésekre jutott.

A Pp. 247. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a fél

a) az eredetileg követelt dolog helyett utóbb beállott változás folytán más dolgot vagy kártérítést követelhessen;

b) a keresetét felemelhesse vagy leszállíthassa, illetőleg az eredetileg nem követelt járulékokra vagy a követeléseknek, illetőleg járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszthesse;

c) megállapítás helyett teljesítést vagy teljesítés helyett megállapítást követelhessen (123. §).

A Pp. 252. § (2) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése.

A felperes az elsőfokú eljárás kezdeti szakaszában, az alperesek között 2002. október 16. napján létrejött tartási szerződéssel kapcsolatban, annak érvénytelenségére irányuló kereseti kérelmet is előterjesztett. Emellett kérte azt is, hogy a bíróság az érintett ingatlanra bejegyzett jelzálogjog és végrehajtási jog jogosultjait kötelezze a kereseti kérelem teljesítésének a tűrésére. Az elsőfokú tárgyalás berekesztése előtt azonban azt adta elő, hogy az érvénytelenség megállapítására irányuló kérelmet nem tartja fenn, valamint a jelzálogjog és végrehajtási jog jogosultjaival szemben előterjesztett kérelmekről is elállt. Ennek alapján az elsőfokú bíróság velük szemben a pert megszüntette, majd a végzés jogerőre emelkedése után ítéletet hozott.

Ezt követően a felperes az elsőfokú ítéletet fellebbezéssel támadta meg és azért kérte annak hatályon kívül helyezését, hogy lehetősége nyíljon azoknak a kereseti kérelmeknek az ismételt előterjesztésére, amelyektől a permegszüntető végzés meghozatalát megelőzően elállt.

A Pp. 247. § (1) bekezdésének fent idézett előírása szerint a fellebbezési eljárásban a kereset megváltoztatására csak az a)-c) pontokban írt kivételes esetekben van lehetőség. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint azonban a perbeli esetben ezek egyike sem állapítható meg és ilyenre maga a felperes sem hivatkozott. Ebből okszerűen az következik, hogy a felperes fellebbezésében foglalt és tartalmilag keresetváltoztatásnak minősülő jognyilatkozatok a másodfokú eljárásban nem voltak figyelembe vehetők.

A Pp. 252. § (2) bekezdése pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését alapvetően abban az esetben teszi lehetővé, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megismétlése. Az elsőfokú bíróság azonban a felperes keresettől való elállását tartalmazó jognyilatkozatából kiindulva, helyesen határozta meg annak perjogi jogkövetkezményeit és nem sértett jogszabályt, amikor ennek alapján a pert a korábbi IV. és V. rendű alperesekkel szemben megszüntette. Ezért ez nem tekinthető az elsőfokú eljárásra vonatkozó bármilyen szabály megsértésének és különösen nem teszi szükségessé az elsőfokú eljárás megismétlését. Emellett a pertárgy értékéről való esetleges téves vagy hiányos tájékoztatás - még valósága esetén - sem teszi szükségessé az elsőfokú eljárás megismétlését. A tartási szerződéssel kapcsolatos tényállás megállapításának a hiánya pedig iratellenes. Ezért összességében a másodfokú bíróság nem talált olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely kellő alapul szolgálhatott volna az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséhez és az elsőfokú eljárás megismétléséhez.

A fent kifejtettek eredményeként a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő és a fellebbezési tárgyaláson sem képviseltették magukat, ezért a másodfokú eljárásban megtérítést igénylő költségeik nem merültek fel.

A felperes személyes költségmentessége folytán a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. március 18.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Csóka István s. k. bíró, Dr. Lente Sándor s. k. bíró

